

HAPARANDA

An boord van een zeiljacht dat richting Dene-marken, Noorwegen of Zweden vaart, ligt vrijwel zeker de voortreffelijke vaarwijzer voor Scandinaavië van René Vleut. Wie dat boek niet bij de hand heeft, doet zichzelf te kort. Het hoofdstuk 'Naar de oostkust van Zweden, Gotland en Stockholm' begint met de zin: "Op mijn bureau staat al jarenlang de spreuk: 'The ultimate goal is Haparanda.' Mensen die dat zien, denken vaak dat het over een of andere exotische plaats ergens in het Caraïbisch gebied of Mexico gaat, maar dat is geenszins het geval. Haparanda ligt aan het uiterste puntje van de Botnische Golf op de grens tussen Finland en Zweden. Het is een zeildoel dat nu eenmaal in mijn kop zit en dat ik waarschijnlijk nooit zal bereiken omdat het zo ver weg ligt."

Ik las die zin en nog eens, en bleef er toen lang over mijmeren. Zo ver weg? Als je van Terschelling naar Stockholm zeilt, heb je al 750 mijl op de teller staan. Nog maar 430 mijl erbij en je bent in Haparanda. Vanuit een Nederlandse haven komt de totale afstand in zuidelijke richting ergens bij Lissabon uit. Hoeveel zuidgaande zeilers doen dat traject niet met twee of drie tussenstops en krijgen daarna pas het gevoel dat ze écht weg zijn?

Haparanda is op zich niet zo ver, maar waarom wil iemand daarheen? Het heeft een IKEA, een historisch museum, een nationaal park en een koude zee waaruit pas eind mei het laatste ijs verdwijnt. Wil je méér, dan kun je nog gewapend met de allersterkste antimuggenpreparaten van boord gaan en in noordelijke richting het eindeloze gebied van rendieren en Samicultuur intrekken. Maar ik snap Vleut wel, Haparanda zal voor hem niets anders zijn dan simpelweg een coördinaat aan het uiterste eind van een wonderschoon vaargebied. Al langs de Zweedse zuidkust, begint een rijke kustzone met niet te tellen eilanden die zich bijna tot aan de poolcirkel uitstrekt. Waar je maar kijkt, ligt de confetti van grotere en kleinere scheren. Hoge bergachtige oevers wisselen af met laagland in dalen met goudgeel graan te midden van alle schakeringen groen. Baaïen, fjorden, smalle doorgangen en alle soorten vaarwegmarkeringen

maken een route langs pittoreske havens en schilderachtige ankerplaatsen tot een nautische belevenis. Langs deze kust in een rechte lijn honderd of meer mijl per etmaal afleggen is zoiets als naar een concert gaan met oorproppen in. Wil je het unieke zeilwater van de Zweedse oostkust volop beleven, dan reis je langzaam en intensief. Haparanda is dan inderdaad heel ver.

Toen ik zo aan het mijmeren was, moet het vonkje zijn overgeslagen. Volgend zomerseizoen zeil ik naar Haparanda. Met dank aan René Vleut voor de inspirerende regels die me op het idee brachten. Waarom kan ik dat zo makkelijk besluiten? Omdat ik tijd kan vrijmaken of beter: omdat het idee van zo'n tocht niet hoeft te concurreren met dringende of dwingende zaken die bij een afweging uiteindelijk voorgaan. Elke verwegzeiler kent dat. Als je écht wilt vertrekken, doe je het. Stel je een droomreis toch uit, dan zijn er kennelijk belangen die voorgaan of je droom is te vluchtig. De een gaat wachten op zijn pensioen,

Wil je het unieke zeilwater van de Zweedse oostkust volop beleven, dan reis je langzaam en intensief.

de andere juist niet. Een complex proces tussen jou en je naaste omgeving. In dat proces speelt inspiratie een belangrijke rol, want dat vonkje ontsteekt de bron van de niet geringe energie die nodig is om het plan uit te voeren.

Vandaag nog begin ik met de voorbereidingen en zal niet alleen inspiratie putten uit de vaarwijzer van René Vleut, maar ook uit de reisverhalen van andere zeilers die in de Oostzee ver naar het noorden reisden. Want uiteindelijk ben je maar een heel klein tijdelijk stipje dat even langskomt in dat immens grote gebied dat er voor de eeuwigheid ligt. En je bent niet eens in staat om de mooiste en meest bijzondere plekken zelf te ontdekken, hoe lang je reis ook zou duren. ●

ROB BIJNSDORP is journalist, communicatieadviseur en zwerver op en langs het water. De nieuwste ontwikkelingen in jachtontwerpen en navigatie-elektronica gaan aan hem voorbij. Maar des te meer gaat zijn aandacht uit naar de kwaliteit van het leven aan boord en naar de bijzonderheden van het water waarop we varen.